

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218040
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823218040.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E., A. XXX/XX a otec: F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom F., F. XXXX/X, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Mení rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/33/2017-47, zo dňa 3.10.2017, vo výroku III. tak, že otec je povinný počnúc dňom 1.9.2023 platiť na výživu maloletej A. výživné vo výške 250 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť k rukám matky, mesačne vždy vopred, najneskôr do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

odôvodnenie:

1. Návrhom, podaným na tunajší súd, dňa 14.6.2023, doplneným na pojednávaní dňa 18.9.2023, matka žiadala, aby súd zvýšil otcovi jeho vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa, počnúc mesiacom september 2023, z pôvodne určenej sumy 150 eur mesačne, na sumu 250 eur mesačne, s odôvodnením, že má dlhodobé zdravotné problémy, v dôsledku čoho jej bol schválený invalidný dôchodok. Doposiaľ jej mesačný príjem pozostával zo sumy 417 eur a výživného na maloletú, ktoré otec posielal v sume 150 eur. Jej príjem je nedostatočný, býva spolu s dcérou v sociálnom byte, ktorý má v nájme od obce Dolné Vestenice. Maloletá od septembra nastupuje do 1. ročníka základnej školy, čím sa jej výdavky takisto zvýšia. Maloletá sa venuje aj krúžkom – tanečnému a spevu, z finančných dôvodov ju však od septembra nebude môcť v týchto aktivitách podporovať. Maloletá navyše býva často chorá, musí užívať podporné lieky na imunitu. Má takisto diagnostikovanú alergiu na kravské mlieko a aditíva, pričom náhrada za kravské mlieko je podstatne drahšia.

2. Otec, aj napriek tomu, že návrh vo veci samej, aj spolu s prílohami mu bol súdom riadne doručený, sa k návrhu matky nevyjadril a aj napriek tomu, že má vykázané doručenie predvolania na pojednávanie, neustanovil sa ani na pojednávanie, pričom svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil vážnymi a dôležitými dôvodmi. S poukazom na ustanovenie § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednával súd vo veci v neprítomnosti otca maloletej.

3. Kolíznym opatrovníkom po vykonanom dokazovaní sa k návrhu matky v celom rozsahu pripojil, odkazujúc na ich písomnú správu k meritu veci, podanú v priebehu konania, s tým, že zvýšenie výživného je v záujme maloletej, poukazujúc v tejto súvislosti predovšetkým na zdravotný stav maloletej.

4. Dokazovaním, vykonaným na pojednávaní, vypočutím matky maloletej, kolíznej opatrovníčky a oboznámením obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 4P/33/2017 a obsah spisu sp.zn. 12P/30/2023 – osobitne návrh č.l. 1, rodný list č.l. 3, lustrácie č.l. 11, správa Úradu práce, sociálnych

vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) Prievidza zo dňa 16.6.2023 č.l. 27, správa ÚPSVaR Prievidza zo dňa 16.6.2023 č.l. 28, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa matkou maloletej č.l. 29-35, potvrdenie o poberaní náhradného výživného č.l. 36-37, správa Okresného dopravného inšpektorátu (ďalej len „ODI“) Prievidza na matku maloletej č.l. 38, pracovný posudok na matku maloletej č.l. 41, správa Sociálnej poisťovne - pobočka Prievidza na matku č.l. 43, potvrdenie o poberaní nemocenských dávok č.l. 44, správa ÚPSVaR F. na otca maloletej č.l. 45, správa Sociálnej poisťovne – pobočka Martin č.l. 46, správa ODI Martin na otca maloletej č.l. 47-48, správa kolízneho opatrovníka č.l. 49, správa ÚPSVaR Martin zo dňa 10.7.2023 č.l. 50, výpis z Obchodného registra spoločnosti EMELO s.r.o. č.l. 51, výpis zo Živnostenského registra na otca maloletej č.l. 54, daňové priznanie spoločnosti EMELO s.r.o. za roky 2021 a 2022 č.l. 64-80, zálohová faktúra č.l. 81, mal súd zistený tento skutkový stav vecí:

5. O výkone práv a povinností rodičov voči maloletej naposledy rozhodoval tunajší súd, v konaní vedenom pod sp.zn. 4P/33/2017. Rozsudkom, zo dňa 3.10.2017, č.k. 4P/33/2017-47, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.10.2017, schválil súd rodičovskú dohodu, podľa ktorej maloletá A. zostala v osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 150 eur, počnúc dňom 4.6.2017, ktoré výživné sa zaviazal platiť k rukám matky, najneskôr do 25. dňa v mesiaci, mesačne vždy vopred. Súčasne súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť nedoplatok na výživnom v primeraných mesačných splátkach. Vyššie uvedené rozhodnutie odôvodnenie, v súlade s ustanovením § 221 písm. a/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neobsahuje. Z odôvodnenia vyššie uvedeného rozhodnutia však vyplýva, že v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej bola matka poberateľkou materských dávok, pričom v období od januára 2017 až jún 2017 jej bolo vyplatené nemocenské a materské v celkovej výške 2.317,70 eur. V mesiaci jún 2017 jej bol vyplatený príspevok pri narodení maloletej vo výške 829,86 eur a bola poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne. V tom čase platila matka za bývanie 164 eur, za elektrinu 20 eur, televíziu 6 eur. V období od júla do novembra 2016 bola matka v pracovnom pomere, pričom za mesiace júl až august 2016 bol jej priemerný mesačný čistý príjem vo výške 495,33 eur a za mesiace september až november 2016 vo výške 474,69 eur. Otec v čase poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej bol dobrovoľne nezamestnaný, býval u rodičov, ktorým však ničím neprispieval. V priebehu konania uviedol, že je vyučený ako kuchár a chcel by pracovať ako šofér, kde by jeho príjem bol vo výške asi 600 eur mesačne, že v tom čase nepoberal žiadne dávky a takisto, že dňa 26.5.2016 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej, táto nemala ani jeden rok a medzi jej náklady patrili výdavky na sunar vo výške 20 eur mesačne, oblečenie 50 eur mesačne a na plienky 35 eur mesačne.

6. Podľa vyjadrenia matky na pojednávaní, otec s maloletou dlhodobo neudržiava žiaden kontakt, nezaujíma sa o ňu ani pri príležitosti sviatkov a takisto si riadne neplní voči nej ani svoju vyživovaciu povinnosť.

7. Z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletej, bol otec trestným rozkazom tunajšieho súdu, č.k. 2T/13/2023-124, zo dňa 2.3.2023, uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy, podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, keď si v období 2 rokov úmyselne neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať maloletú. Za vyššie uvedený skutok bol otec odsúdený k trestu odňatia slobody 3 mesiace s podmieneným odkladom tohto trestu na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

8. Vyživovaciu povinnosť si otec neplní ani v súčasnosti, z dôvodu ktorého je matke, počnúc mesiacom jún 2022, vyplácané z ÚPSVaR Prievidza náhradné výživné vo výške 150 eur (č.l. 36 a 37).

9. Zo správy ÚPSVaR Martin, zo dňa 10.7.2023, mal súd zistené, že ich úrad vykonal sociálne zisťovanie na adrese bydliska otca, ktorý práve v tom čase odchádzal na lekárske ošetrenie, pričom bolo medzi nimi dohodnuté, že otca budú telefonicky kontaktovať za účelom dohodnutia následného stretnutia. S otcom sa im však skontaktovať následne nepodarilo, a ani otec sa s nimi sám nekontaktoval.

10. Z lustrácie katastra nehnuteľností a takisto z výpovede matky na pojednávaní vyplynulo, že obaja rodičia nevlastnia žiaden majetok väčšej hodnoty.

11. Kým matka podľa správy ODI Prievidza (č.l. 38) nie je vlastníkom ani držiteľom žiadneho motorového vozidla, na otca je podľa ODI Martin (č.l. 47-48) evidovaných spolu 7 osobných motorových vozidiel

rôznych značiek, väčšinou vyradených z cestnej premávky, s tým, že v premávke je len jedno motorové vozidlo značky Mercedes Benz, avšak i v tomto prípade ide o vec blokovanú exekúciou.

12. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť len voči maloletej dcére A., žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť už nemajú.

13. Matka pôvodne pracovala v spoločnosti VEGUM a.s., so sídlom v Dolných Vesteniciach, v období od 11.1.2021 do 30.6.2022, pričom v období od júla 2021 do júna 2022 bol jej priemerný čistý mesačný príjem u tohto zamestnávateľa vo výške 545,50 eur. Podľa bývalého zamestnávateľa, v osobe matky išlo o pracovníčku, ktorá si plnila svoje pracovné povinnosti svedomite a zodpovedne (č.l. 41). Pracovný pomer bol s matkou skončený podľa § 71 Zákonníka práce (skončenie pracovného pomeru dohodnutého na dobu určitú; matka tvrdila, že pracovný pomer bol s ňou ukončený z dôvodov zdravotných problémov z jej strany). V období od 11.6.2022 do 30.5.2023 boli matke z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu vyplácané nemocenské dávky, naposledy v sume 418,80 eur, pričom za vyššie uvedené obdobie jej bola vyplatená spolu suma 4.941,40 eur, čo za mesiac predstavuje v priemere sumu 411,78 eur. V súčasnej dobe je matka nezamestnaná, dňa 6.6.2023 si podala žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Prievidza, ktorá žiadosť je v procese vybavovania (č.l. 27). V súčasnosti je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60 eur a od 1.6.2022 takisto poberateľkou náhradného výživného. V súčasnosti je matka poberateľkou invalidného dôchodku v celkovej výške 488,70 eur, invalidný dôchodok jej bol priznaný spätne, od 1.7.2022, pričom za obdobie od 1.7.2022 do 13.8.2022 bola matke vyplatená suma 5.721,86 eur (č.l. 91), ktorú sumu matka podľa svojho vyjadrenia, na pojednávaní, už minula na úhradu svojich predchádzajúcich dlhov a na pobyt v Starom Smokovci, s dcérou, v tomto roku. Mesačne poberá takisto z ÚPSVaR Prievidza titulom náhrady cestovných nákladov sumu 36 eur mesačne.

14. Otec svoje príjmy ani náklady, aj napriek výzve súdu, nijako nezdokladoval. Zo správy ÚPSVaR Martin, zo dňa 21.6.2023, doručenej súdu dňa 23.6.2023 (č.l. 45), mal súd zistené, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, ako poberateľ štátnych sociálnych dávok, ako poberateľ dávky v hmotnej núdzi a ani ako poberateľ peňažného príspevku ťažko zdravotne postihutej osoby na kompenzáciu. Zo správy Sociálnej poisťovne - pobočka Martin, mal súd takisto preukázané, že za posledný rok otec nepoberal takisto žiadne dávky sociálneho poistenia.

15. Z výpisu z Obchodného registra na spoločnosť EMELO s.r.o., so sídlom v Martine (č.l. 51), mal súd zistené, že otec je od 10.7.2022 jediným spoločníkom a súčasne konateľom vyššie uvedenej spoločnosti.

16. Z výpisu zo Živnostenského registra na otca maloletej, mal súd zistené, že tento od 23.8.2010 podniká na základe živnostenského listu v predmetoch podnikania: sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla a činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov.

17. Zo správy Daňového úradu Žilina, pobočka Martin, doručenej súdu dňa 28.7.2023 (č.l. 63), bol zistený výsledok hospodárenia spoločnosti EMELO s.r.o., pred zdanením za rok 2021 vo výške 11,23 eur a za rok 2022 vo výške -4 165,70 eur. Z daňového priznania vyššie uvedenej spoločnosti za obdobie roku 2021 mal súd zistený súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti v sume 10.530 eur, súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť v sume 10.518,77 eur a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie vo výške 11,23 eur. Z daňového priznania vyššie uvedenej spoločnosti za obdobie roku 2022 mal súd zistený súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti v sume 4.878,90 eur, súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť v sume 9.044,60 eur a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie vo výške -4.165,70 eur.

18. Zo zálohovej faktúry, predloženej matkou (č.l. 81), vyplýva, že táto sa spolu s maloletou v dňoch 26.8.2023 až 2.9.2023 zúčastnila liečebného pobytu v Starom Smokovci, za ktorý pobyt zaplatila spolu sumu 1.204,62 eur. Podľa vyjadrenia matky, na pojednávaní, z vyššie uvedenej sumy by jej mali vrátiť cez sociálnu poisťovňu sumu cca 800 eur.

19. Zo správy kolízneho opatrovníka (č.l. 49) a takisto z výpovede matky na pojednávaní, mal súd preukázané, že matka spolu s maloletou žijú v dvojizbovom nájomnom byte, kde výška nájmu predstavuje sumu 104 eur mesačne a zálohové platby za energie a služby poskytované s užívaním bytu

60 eur mesačne. Nájomnú zmluvu má matka uzavretú na tri roky, na obdobie od 1.7.2023 do 30.6.2026, s možnosťou opätovného pridelenia bytu na základe jej žiadosti. Podľa zistení kolízneho opatrovníka, prostredie na výchovu maloletej v predmetnom byte je vyhovujúce a podnetné. Maloletá má v izbe svoju posteľ, skriňu na šatstvo, písací kútik a množstvo hračiek. Ďalšie matkine mesačné náklady predstavujú: 25 eur za elektriku, 8 eur televízia, satelit 12 eur, 15 eur internet, telefón 22 eur, 17 eur životné poistenie. Je onkologický pacient. Z dôvodu zdravotných problémov dopláca na lieky mesačne sumu 50 eur raz za tri mesiace.

20. Zo správy kolízneho opatrovníka (č.l. 49) a takisto z výpovede matky na pojednávaní, mal súd takisto preukázané, že maloletá má zvýšené náklady na stravu, ktoré matka už nevládze hradiť z príjmu, ktorý má, pričom bez toho, aby otcovi nebolo zvýšené výživné na maloletú, by nedokázala hradiť ani náklady maloletej na tanečný krúžok a krúžok spevu. Maloletá takisto chodí na rôzne vystúpenia, bolo potrebné jej v tejto súvislosti takisto zakúpiť kostým v sume 40 eur. Takisto v súvislosti s tým, že škola nedokáže jej dcére zabezpečiť vzhľadom na jej zdravotné problémy adekvátnu stravu, túto jej musí zabezpečovať sama. Matka maloletej hradí úrazové poistenie v sume 25 eur mesačne, a šetrenie v sume 20 eur mesačne, platí tanečný krúžok v sume 80 eur za pol rok a takisto 90 eur pol ročne za krúžok spevu (vrátane nákladov s tým spojených). Maloletá chodí na súťaže, pričom na jednu takú súťaž potrebuje sumu cca 30 eur. Maloletá navštevuje logopédiu v Partizánskom, kde za sedenie (raz do týždňa) matka hradí sumu 10 eur (40 eur mesačne), maloletej tiež kupuje vitamíny, za ktoré dopláca sumu 20 eur, za lieky pre maloletú mesačne dopláca sumu 50 eur. Podľa vyjadrenia matky, maloletá navštevuje materskú školu v Dolných Vesteniciach, avšak len v dopoludňajších hodinách, z dôvodu jej častých ochorení. Za stravu maloletej dopláca sumu 20 eur. Od septembra 2023 bude maloletá navštevovať 1. ročník ZŠ v Dolných Vesteniciach. Maloletá navštevuje alergologickú ambulanciu, kožnú ambulanciu, pľúcnu ambulanciu z dôvodu astmy a má diagnostikovaný takisto reflux a oslabenú imunitu. Z týchto dôvodov s ňou absolvuje každý rok liečebný pobyt v Starom Smokovci (naposledy ju stál 1.204 eur). Kvôli alergii dcére musí zakupovať tiež špeciálne oblečenie, väčšinou z bavlny, čo ju vyjde na sumu 50-100 eur, dcéra musí používať rôzne hygienické prípravky, tieto sú jej predpisované lekárom, doplácať nemusí za ne žiadnu sumu. Na stravu maloletej mesačne minie sumu 40 eur, sú v tom zahrnuté rôzne jogurty, kváskový chlieb, rôzne nátierky, kozí syr, sladkosti zo zdravého obchodu. Uviedla, že v tejto súvislosti jej musia pomáhať viac menej pravidelne rôznymi sumami jej rodičia. Takisto spolu s dcérou sa stravuje u svojich rodičov. Rodičia jej pomáhajú takisto aj tak, že keď ide dcéra na súťaž, vozí ju na ne jej otec, ktorý jej následne uhradí aj všetky náklady s tým súvisiace. V sume 300 eur, ktorú uhradila za rôzne pomôcky do školy dcére na začiatku školského roku, nie sú zahrnuté náklady na ZRPŠ a ani družina. Do družiny jej dcéra chodiť nechce, a pokiaľ ide o cestovné do školy u maloletej, táto v súvislosti s tým nemá žiadne náklady, z dôvodu že školu navštevuje v blízkosti svojho bydliska.

21. Z vyjadrenia maloletej pred kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že v mieste svojho bydliska sa cíti dobre, matka sa o ňu riadne stará. Uviedla tiež, že by sa rada stretávala aj s otcom, pretože jej chýba. Maloletá počas šetrenia bola moderne a primerane veku i počasiu čisto oblečená, pôsobila spokojne a spontánne komunikovala.

22. Otec sa o maloletú podľa vyjadrenia matky dlhodobo nijako nezaujíma, naposledy s ňou bol v kontakte niekedy roku 2021. Vie, že otec si v minulosti privyrábal brigádami, a to tak, že opravoval autá, vravel jej, že pracuje cez nejakú spoločnosť. V minulosti otec nevladl žiaden majetok, nemal takisto žiadne zdravotné problémy, naposledy žil s rodičmi v Martine.

23. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 63 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej, než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

25. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

27. V zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona, pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, uvedených v § 62 zákona o rodine. Základnými kritériami pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov mal. dieťaťa (ust. § 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine) a odôvodnené potreby ich dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine). V prípade, ak súd zistí podstatnú zmenu pomerov rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorá zodpovedá kritériu ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 zákona o rodine. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, tak ako to vyplýva z čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

28. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a vznikajú priamo zo zákona, narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihladne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a rovnako prihladne na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

29. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Pre posúdenie schopnosti, možnosti rodičov v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové, prípadne majetkové pomery, ale reálne zárobkové a majetkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. Priznané výživné v prípade, ak sa menia pomery, možno, vychádzajúc z ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečenie odôvodnených potrieb ako aj na strane

rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmov, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane či už rodičov alebo dieťaťa došlo.

30. Zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel súd k právnomu záveru, že návrh matky je čo do základu i výšky uplatnený dôvodne.

31. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej, uplynula už doba viac ako 6 rokov. Odvtedy sa výrazne zvýšili náklady u maloletej A.. Kým v čase poslednej úpravy výživného nemala táto ani jeden rok, pričom náklady u nej pozostávali predovšetkým z nákupu sunaru v sume 20 eur mesačne, oblečenia v sume 50 eur mesačne, a plienok v sume 35 eur mesačne, od septembra 2023, odkedy matka žiadala u maloletej zvýšiť výživné, je maloletá o 6 rokov staršia, začala navštevovať základnú školu, venuje sa aj mimoškolským aktivitám (tanec, spev), ktoré aktivity sú platené výlučne matkou.

32. Z týchto dôvodov ako i z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu u maloletej (v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej nebol u maloletej zistený zhoršený zdravotný stav), sa podstatne zvýšili pravidelné mesačné náklady na maloletú A. (zo sumy asi 105 eur mesačne na sumu asi 305 eur mesačne – viď bod 20 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Maloletej v súvislosti s návštevou školy, venovaním sa mimoškolským aktivitám, návštevou školy a zhoršeným zdravotným stavom pribudli aj ďalšie, nepravidelné výdavky (pomôcky do školy, náklady na oblečenie a cestovanie v súvislosti s mimoškolskými aktivitami, liečebné pobyty v Starom Smokovci).

33. Od poslednej úpravy výživného na maloletú sa majetkové pomery u jej rodičov nezmenili. Ani jeden z nich nie je vlastníkom veci väčšej hodnoty.

34. Okrem maloletej Karolíny žiaden z rodičov nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

35. Tak, ako v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej, i v súčasnosti výlučnú osobnú starostlivosť maloletej zabezpečuje matka. Jej starostlivosť o maloletú je príkladná, v rámci svojich možností, aj za pomoci rodičov, na pomoc ktorých (finančnú aj materiálnu) je z dôvodu nízkeho príjmu a vysokých nákladov na seba i maloletú odkázaná, zabezpečuje maloletej všetko potrebné.

36. Kým v čase poslednej úpravy výživného pozostával pravidelný mesačný príjem matky z nemocenských a materských dávok vo výške asi 386 eur (priemerný mesačný príjem za mesiace január až jún 2017) a prídavku na dieťa (23,52 eur mesačne), t.j. spolu z príjmu vo výške 409,52 eur, jej súčasný mesačný príjem predstavuje sumu 584,70 eur (488,70 eur invalidný dôchodok, 36 eur príspevok na cestovné náhrady a 60 eur prídavok na dieťa).

37. Kým náklady u matky za bývanie, elektrinu a TV boli v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej vo výške asi 190 eur, a tieto sa v súčasnosti zásadne nezmenili, všetky súčasné náklady u matky v súčasnosti predstavujú mesačne približne sumu 280 eur bez stravy, oblečenia a nákladov na hygienu (viď bod 19 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Sú v značnej miere ovplyvnené aj zhoršením jej zdravotného stavu (matka je onkologický pacient).

38. Otec je v súčasnej dobe vedený ako podnikateľ a takisto ako jediný spoločník a konateľ spoločnosti EMELO s.r.o., ktorá spoločnosť vykazuje účtovnú stratu. Bližšie údaje o otcovi, o jeho pomeroch, sa súdu z dôvodu pasivity otca v priebehu konania zistiť nepodarilo. Svojím postojom - nevyjadrením sa k meritu veci, nedostavením sa na pojednávanie, predovšetkým však pre jeho dlhodobý nezáujem o dcéru (najlepšie to možno demonštrovať tým, že otec si neplní ani súdom mu uloženú vyživovaciu povinnosť voči maloletej), preukázal svoju ľahostajnosť ohľadne ďalšieho osudu svojej maloletej dcéry.

39. Vychádzajúc z vyššie zisteného skutkového stavu veci, prihliadajúc na nemajetnosť oboch rodičov maloletej, súčasný príjem matky, potenciálny príjem otca, ktorý by v súčasnej dobe mohol podľa názoru súdu dosahovať priemerný mesačný príjem vo výške asi 1.300 eur (čo je aj priemerná nominálna mzda v Slovenskom hospodárstve), keďže je zdravý a už pred šiestimi rokmi si dokázal podľa vlastného vyjadrenia zabezpečiť vlastnou prácou príjem vo výške asi 600 eur (vyjadrenie vo veci sp. zn. 4P/33/2017), zo skutočnosti, že otec, na rozdiel od matky žiadne zdravotné problémy nemá, prihliadajúc tiež na predpokladané nevyhnutné mesačné výdavky rodičov, ovplyvnené aj vývojom životných nákladov, spojených s bývaním, stravovaním, hygienou, oblečením, nákladmi na telefón

a internet, s prihladením tiež na všetky náklady matky, súvisiace s jej starostlivosťou o svoje zdravie a zdravie jej maloletej dcéry, a na všetky odôvodnené potreby maloletej, s prihladením na jej vek a súvisiace s návštevou školy, venovaním sa mimoškolským aktivitám, zhoršením jej zdravotného stavu a s tým súvisiacimi zvýšenými nákladmi na stravovanie a hygienu, berúc do úvahy, že matka (aj napriek vážnym zdravotným problémom) zabezpečuje všetku potrebnú starostlivosť maloletej sama, ktorá starostlivosť, vzhľadom na vek maloletej, v podstatnej miere vyvažuje jej vyživovaciu povinnosť, s prihladením tiež na to, že rodičia ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemajú a že potreby maloletej sú čiastočne kryté aj poberaním prídavku na maloletú matkou, považoval súd za primerané zvýšiť otcovi, počnúc dňom 1.9.2023, jeho vyživovaciu povinnosť na maloletú zo sumy 150 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku súdu) obsahovať oznámenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.